

ȘTEFAN MARIȘ

Cuvânt către cititor

Una dintre funcțiile de bază ale culturii în sens general (deci și a culturii tradiționale) este aceea de a identifica un sens experienței, de a trasa un rost traiectoriei noastre biografice, în contextul reperelor axiologice ale societății, având ca efect final definirea și modelarea destinului social al individului. Astăzi societățile monoculturale sunt deja exemple destul de rare deoarece ele nu mai pot fi menținute ca urmare a liberei circulații a oamenilor pe întreg mapamondul. Așadar ca o consecință a fenomenului migraționist, apar societățile multiculturale definite ca realități sociale plurare, în care diverse grupuri etnice ori confesionale ajung să trăiască împreună. În acest caz disponibilitatea reciprocă a grupurilor implicate este una pasivă, rigidă, angajată fără prea multe relații consistente de schimb și cooperare. În situația în care avem grupuri etnice ori religioase care nu doar că împart același spațiu, dar au învățat să consolideze relațiile deschise de interacțiune, respectând valorile fiecăruia, nu mai vorbim de comunități multiculturale ci de comunități interculturale. Ori, diferența este una foarte mare: multiculturalismul descrie specificul interacțiunii dintre actori sociali care trăiesc unii *alături* de ceilalți, spre deosebire de interculturalism care este caracterizat de un set de relații în care actorii implicați trăiesc unii *împreună* cu ceilalți.

Va reuși, oare Uniunea Europeană să susțină și să impulsioneze glisarea dinspre multiculturalism spre interculturalism? Este, fără îndoială, marea provocare a zilelor noastre.

To the Reader

One of the basic functions of culture in its general meaning (thus also of traditional culture) is to identify a sense of experience, to trace a meaning to our biographical trajectory in the context of the axiological landmarks of society, having as its final effect the defining and modelling the individual's social destiny. Nowadays monocultural societies are already rather rare examples because they cannot be maintained anymore as a consequence of the free circulation of people in all the world. Thus, as consequence of the migrationist phenomenon, multicultural societies appear defined as plural social realities in which diverse ethnic or confessional groups are bound to live together. In this case the mutual availability of the implied groups is a passive and rigid one, engaged without too many consistent relationships of exchange and cooperation. In the situation in which there are religious or ethnic groups who not only share the same space but have learned to consolidate relations of open interaction, respecting each other's values, one cannot speak anymore of multicultural but of intercultural communities. But there is a great difference: multiculturalism describes the specificity of interaction between social actors who live *side by side*, unlike interculturalism that is characterised by a set of relations in which the implied actors live *together* with the others.

Will the European Union succeed in giving an impulse to the slide from multiculturalism towards interculturalism? This is, no doubt, our days' great challenge.